

בית המשפט המחוזי חיפה

ע"ו 32023-09-20 פלוני נ' מדינת ישראל

השופט ש' ברלינר

בפני:

פלוני

המערער:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

פסק דין

1. המערער מאושפז בכפיה בבית החולים מכוחו של צו אשפוז, ולפי החלטות הוועדה הפסיכיאטרית הותר לו לצאת לחופשות למשך 12 שעות בליווי.
2. על כך מלין המערער, ולטענתו הגבלת החופשה למשך 12 שעות בלבד מקשה על היציאה לחופשה בליווי, שכן היא כוללת בחובה הסעה מבית החולים אל בית המגורים של המערער אימו ואחיו, בישוב כפר ראמה, והדבר מכביד ומקשה עליהם יתר על המידה, מצריך זמן, ומשך הזמן הנותר לחופשה של ממש בבית, קצר מאוד.
3. לא השתכנעתי כי מוצדק להתערב בתנאי החופשה, כך במיוחד לאחר שלאחרונה אף יצא המערער מבית החולים שלא ברשות והוחזר למחלקה סגורה. כמו כן איני רואה בהגבלת הזמן האמורה הכבדה קשה המצדיקה את התערבותי, גם משום שלאחיו היכול ללוותו יש רכב, וביכולתו להסיע את המערער מבית החולים הביתה, וחזרה.
4. עוד טוען המערער כי זה תקופה שאין הוא יכול לממש את זכויותו לחופשה, מפאת מגפת הקורונה, שלאור החשש מהדבקה של המערער עצמו ושל השוהים בבית החולים, עם שובו מחופשה, אין בית החולים מאפשר יציאה לחופשה בתקופה בה הסיכון ממשי, וכך כיום. על כך נכתבו "הנחיות לשגרה בזמן קורונה", מיום 16.9.20, וכן "הנחיות לשגרה בזמן קורונה בנוגע לטיפול במטופלים", מיום 16.9.20 ככתוב בשני המסמכים שהוצגו לי, בנייר פירמה של בית החולים. אין בהן חתימת המנהל, אך סביר להניח כי הדברים מונחים ומתואמים עם משרד הבריאות ושאר הגורמים האחראים לכך. בסעיף 3 של ההנחיות האמורות נרשם: "בשלב זה קיים איסור חופשות מטופלים כולל חופשות למטופלים המאושפזים בצו עם אישור [של הוועדה – ש.ב.] לחופשות קצרות. ... במידה ומצבו הנפשי של המטופל דורש חזרה לאשפוז מלא, חזרתו כרוכה בביצוע בדיקת קורונה וקבלת תוצאה שלילית, ושהיה במתחם הקליטה עד קבלת תוצאה שלילית".

בית המשפט המחוזי חיפה

ע"ו 32023-09-20 פלוני נ' מדינת ישראל

5. לעמדת המערער, האיסור לצאת לחופשה חרף החלטת הוועדה אינו נסמך על אסמכתא חוקית כלשהי, פוגע בזכויות החולה, נוגד את החלטת הוועדה, אין לו תוקף, ויש, על כן להורות על ביטולו.
6. עמדת המשיבה היא כי האיסור הכרחי, אין מנוס ממנו, ומעת לעת ניתנות הוראות מעדכנות, הכל בהתחשב במצב השורר באשר להתפתחות המגפה וסיכונה, נוכח הצורך לשמור ולהגן על בריאות החולה, וכן על בריאות הרופאים וצוות בית החולים.
7. לאחר שעיינתי בחומר המונח בפני ושקלתי את טענות הצדדים אני דוחה גם טענה זאת של המערער.
8. מעל לכל שורה עלינו רוחו של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. אין לאדם לא כבוד ולא חירות אם אין לו חיים, ובהיות המגפה מסכנת חיים, נדרשות פעולות חירום, בגדר "פיקוח נפש", על מנת להגן על החולה ועל הציבור החשוף במיוחד למחלה והנמצא עימו בשהות מיוחדת וקרובה, בבית החולים, בתנאים שבידוד ממשי ומיטבי בהם לא נראה אפשרי. על כן, אין לראות באיסור ובהגבלה האמורה ככתוב בהנחיות, פגיעה מעבר לנדרש בזכויות החולה ובחירותו.
9. ככלל, ההיתר לצאת לחופשה הוא פרי מצבו הנפשי של החולה, מצב יציב, משופר, והמפחית מסוכנות מצד החולה. מצב זה עשוי להשתנות ולהיות לבילי, אף בטווח זמן קרוב מאוד להחלטת הוועדה. הכרחי על כן להחיל על מימוש היציאה לחופשה שיקול דעת מצד המנהל, לראות שמא חל בחולה ערב היציאה לחופשה שינוי כזה לרעה המצדיק שלא לאפשר לממש את החופשה. שיקול דעת זה חל גם על שינוי בנסיבות, כגון התפרצות המגפה, בהשוואה למצב הרגיל שבנסיבותיו החופשה אושרה.
10. שאלה בפני עצמה היא כיצד ובפני איזה פורום יוכל החולה להגן על זכויותיו, ולהראות כי לגביו ספציפית יש הצדקה להוציאו לחופשה. האם ייאלץ לפנות בתובענה לבית המשפט המחוזי או לבג"ץ ולשכנעם בכך?
11. נראה לי כי יש לנהוג בדרך זאת: סבר חולה כי למרות סיכוני הקורונה, חרף האיסור האמור, יש לאפשר לו מכוח נסיבות מיוחדות לצאת לחופשה, תופנה פנייתו בכתב אל הוועדה, והיא תוכל לשקול אותה ולראותה כנושא המצוי בגדר "ענייניו" של החולה ככתוב בס' 28(א) של החוק, וכן בגדר סמכות הוועדה "לאשר לחולה חופשות ... בתנאים שתקבע", ככתוב בס' 28(ב) של החוק. אם החלטת הוועדה אינה משביעה את רצון החולה, יוכל הוא לערער עליה בערעור הנשמע בפני דן יחיד בבית המשפט המחוזי, כדוגמת ההליך הנוכחי בפני.

בית המשפט המחוזי חיפה

ע"ו 32023-09-20 פלוני נ' מדינת ישראל

12. באשר לאסמכתא החוקית של האיסור לצאת לחופשה, אפנה לע"ו 15840-07-20 מיום 5.8.20.

13. לאור כל האמור, הערעור נדחה.

ניתן היום, ב חשוון תשפ"א, 20 אוקטובר 2020, בהעדר הצדדים.

שמואל ברלינר, שופט עמית